

CZŁONEK ZARZĄDU
WOJEWÓDZTWA
ZACHODNIOPOMORSKIEGO

LICZBA: 13-12-2017
KANCELARIA SEJMIKU
WYPEWNIŁO
13-12-2017
Moc zaf. L.dz. 1185
Podpis Sum

13/12/17

Szczecin, dnia 7 grudnia 2017 r.

**Pani
Agnieszka Przybylska
Radna Sejmiku
Województwa
Zachodniopomorskiego**

Odpowiadając na Pani interpelację Nr 204/17 z dnia 21 listopada 2017 r. uprzejmie informuję, iż ustosunkowując się do kwestii aktualnego spełniania przez regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK) w Korzyścienku wymogów najlepszej dostępnej techniki lub technologii niewątpliwie należy uwzględnić konieczność konsekwentnego odniesienia się w tej materii do równie aktualnej sytuacji uregulowań krajowych oraz unijnych w tym obszarze zagadnień. Tym samym należy zauważyć, że ustawodawca w art. 3 pkt. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 519) (tzw. POŚ) określił znaczenie terminu „najlepsza dostępna technika”. „Rozumie się przez to najbardziej efektywny i zaawansowany poziom rozwoju technologii i metod prowadzenia danej działalności, który wskazuje możliwe wykorzystanie poszczególnych technik jako podstawy przy ustalaniu dopuszczalnych wielkości emisji i innych warunków pozwolenia mających na celu zapobieganie powstawaniu, a jeżeli nie jest to możliwe, ograniczenie emisji i oddziaływania na środowisko jako całość, z tym że:

- a) technika - oznacza zarówno stosowaną technologię, jak i sposób, w jaki dana instalacja jest projektowana, wykonywana, eksploatowana oraz likwidowana,
- b) dostępne techniki - oznaczają techniki o takim stopniu rozwoju, który umożliwia ich praktyczne zastosowanie w danej dziedzinie przemysłu, z uwzględnieniem warunków ekonomicznych i technicznych oraz rachunku kosztów i korzyści, a które to techniki prowadzący daną działalność może uzyskać,
- c) najlepsza technika - oznacza najbardziej efektywną technikę w osiągnięciu wysokiego ogólnego poziomu ochrony środowiska jako całości.”

O ile mocą zapisu przywołanego wyżej art. 3 pkt. 10 ustawy POŚ - stanowiącej obowiązującą regulację prawną z zakresu ochrony środowiska - ustawodawca doprecyzował znaczenie terminu „najlepsza dostępna technika”, o tyle doprecyzowanie znaczenia terminu „technologia” znalazło swój wyraz w zapisach art. 143 w/w ustawy POŚ zgodnie, z którego brzmieniem „technologia stosowana w nowo uruchamianych lub zmienianych w sposób istotny instalacjach i urządzeniach powinna spełniać wymagania, przy których określaniu uwzględnia się w szczególności:

- 1) stosowanie substancji o małym potencjale zagrożeń;
- 2) efektywne wytwarzanie oraz wykorzystanie energii;
- 3) zapewnienie racjonalnego zużycia wody i innych surowców oraz materiałów i paliw;
- 4) stosowanie technologii bezodpadowych i małodopadowych oraz możliwość odzysku powstających odpadów;
- 5) rodzaj, zasięg oraz wielkość emisji;

- 6) wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej;
- 7) (uchylony);
- 8) postęp naukowo-techniczny."

W świetle powyższego należy zwrócić szczególnie baczną uwagę na kluczowy w całej sprawie aspekt odniesienia ustawowo doprecyzowanych obu terminów tj. „najlepszej dostępnej techniki lub technologii” do aktualnego statusu uregulowań prawnych w zakresie gospodarki odpadami, co stanowi punkt wyjścia na drodze podejmowania próby dokonania oceny w przedmiocie spełniania przez RIPOKi wymogów najlepszej dostępnej techniki lub technologii.

O ile na gruncie uregulowań krajowych do dnia 23.01.2016 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, o tyle z dniem 24.01.2016 r. utraciło ono moc obowiązującą na podstawie art. 250 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach (t.j. Dz. U z 2016, poz. 1987 ze zm.). W praktyce oznacza to, iż aktualnie na szczeblu krajowym brak jest przepisu, który w sposób szczegółowy (jak czyniło to uchylone w/w rozporządzenie) określałby wymagania dotyczące prowadzenia procesu mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych (MBP), co ma kluczowe znaczenie w kontekście dokonywania oceny funkcjonowania RIPOK-ów. Co więcej Ministerstwo Środowiska nie przewiduje w najbliższym czasie nowych przepisów w tym obszarze. Sytuację tę uprawdopodobnia również fakt, iż zapisy art. 33 ust. 3 w/w ustawy o odpadach, będące podstawą wydania tego aktu prawnego, stanowią jedynie fakultatywną a nie obligatoryjną delegację ustawową, stwarzając tym samym Ministrowi Środowiska możliwość, a nie obowiązek wydania kluczowego w tej sprawie rozporządzenia. W tych okolicznościach jedynym przepisem krajowym traktującym wprost o wymogach odnoszących się do RIPOK-ów jest zapis art. 35 ust. 6 w/w ustawy o odpadach. Mówi on jednakże w sposób bardzo ogólny i pozbawiony odniesienia się do kwestii techniczno-technologicznych, że regionalną instalacją do przetwarzania odpadów komunalnych (tzw. RIPOK) jest zakład zagospodarowania odpadów, o mocy przerobowej wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkanego, co najmniej przez 120 tys. mieszkańców, spełniający wymagania najlepszej dostępnej techniki lub technologii, w tym wykorzystujący nowe dostępne technologie przetwarzania odpadów lub zapewniający:

- 1) mechaniczno-biologiczne przetwarzanie zmieszanych odpadów komunalnych i wydzielanie ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku, lub
- 2) przetwarzanie selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów oraz wytwarzanie z nich produktu o właściwościach nawozowych lub środków wspomagających uprawę roślin, spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych, lub materiału po procesie kompostowania lub fermentacji dopuszczonego do odzysku w procesie odzysku R10, spełniającego wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 30 ust. 4, lub
- 3) składowanie odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych o pojemności pozwalającej na przyjmowanie przez okres nie krótszy niż 15 lat odpadów w ilości nie mniejszej niż powstająca w instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych.

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Wydział Ochrony Środowiska

Adres siedziby:
ul. Starzyńskiego 3-4, 70-506 Szczecin
tel.: (+48 91) 44 10 200, fax: (+48 91) 48 92 141
srodowisko@wzp.pl

Adres korespondencyjny:
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
www.wzp.pl

Zapis ten stanowi uregulowanie prawne o charakterze jakże odmiennym od bardzo szczegółowych w tym obszarze uregulowań dotyczących materii mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych dotąd klarownie doprecyzowanych w zapisach już uchylonego w/w rozporządzenia z dnia 11 września 2012 r. Tak przedstawia się sytuacja na szczeblu uregulowań krajowych.

Na gruncie uregulowań unijnych sytuacja wygląda w następujący sposób. Wymagania np. dla instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych odnajdziemy w dokumencie referencyjnym (tzw. BREFie) dotyczącym najlepszych dostępnych technik (tzw. BAT) w sektorze obróbki odpadów (sierpień 2005). Należy przy tym zauważyć, iż stosownie do zapisów art. 3 pkt 2b) w/w ustawy POŚ pod pojęciem dokument referencyjny BAT „rozumie się przez to dokument, będący wynikiem wymiany informacji zorganizowanej przez Komisję Europejską zgodnie z przepisami dotyczącymi emisji przemysłowych, sporządzony dla określonego rodzaju działalności i opisujący w szczególności stosowane techniki, aktualne wielkości emisji i zużycia, techniki uwzględniane przy okazji ustalania najlepszych dostępnych technik, a także opisujący konkluzje BAT oraz wszelkie nowe techniki.” Tym samym mówiąc o obecnie przywoływanym dokumencie referencyjnym BAT w sektorze obróbki odpadów należy szczególnie podkreślić brak jego statusu prawnego, jako dokumentu wiążącego posiadającego moc aktu prawnego. Wynika to z faktu, iż dokument referencyjny BAT nie został opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, co skutkuje, że nie posiada on powszechnie obowiązującej mocy prawnej. I jakkolwiek podejmowane były na szczeblu Unii Europejskiej prace nad tzw. rewizją w/w dokumentu w sprawie najlepszych dostępnych technik dla przemysłu przetwarzania odpadów, czyli prace mające zaowocować wydaniem przez Komisję Europejską w drodze decyzji tzw. konkluzji BAT w sektorze obróbki odpadów, to jednak bez zmiany charakteru prawnego tego dokumentu tj. bez jego publikacji w Dzienniku Urzędowym UE w dalszym ciągu nie będzie on miał wiążącej mocy prawnej, jakże kluczowej dla możliwości dokonywania oceny i egzekwowania spełniania wymagań względem instalacji RIPOK.

W świetle powyższego stwierdza się brak - zarówno na szczeblu krajowym, jak i unijnym - aktualnie obowiązujących uregulowań posiadających wiążącą moc dokumentów o charakterze szczegółowych, a tym samym kluczowych regulacji prawnych istotnych dla aktualnej oceny rozwiązań techniczno-technologicznych stanowiących sedno zapytania stawianego przez Panią Radną Agnieszkę Przybylską. Tym samym, w okolicznościach aktualnego obowiązywania jedynie uregulowań o charakterze ogólnym - jakże dalekich od pożądanych doprecyzowań natury techniczno-technologicznej w odniesieniu do sektora obróbki odpadów – za zasadniczy warunkiem walidacji RIPOK w aspekcie spełniania najlepszych dostępnych technik lub technologii niewątpliwie należałoby uznać obowiązywanie w płaszczyźnie uregulowań prawnych takich instrumentów rangi krajowej jak np. rozporządzenia, ustawy bądź też na szczeblu unijnym decyzje Komisji Europejskiej, które stanowiłyby narzędzie umożliwiające dokonanie oceny w tym zakresie.

CZŁONKOWI RZĄDU

Leonard Miłko

Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
Wydział Ochrony Środowiska

Adres siedziby:
ul. Starzyńskiego 3-4, 70-506 Szczecin
tel.: (+48 91) 44 10 200, fax: (+48 91) 48 92 141
srodowisko@wzp.pl

Adres korespondencyjny:
Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego
ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin
www.wzp.pl